

Remissyttrande
2024-10-17

Justitiedepartementet
Ju2024/01712

Remissyttrande över Ds 2024:18, Nya regler om geografiska beteckningar och internationella varumärken

AIPPI Sverige är en intresseorganisation för immaterialrättsliga frågor. AIPPI Sveriges syfte är att främja intresset för och kunskapen om såväl det nationella som internationella immaterialrättsskyddet. Det sker bland annat genom dokumentation, seminarier och konferenser samt genom att fungera som remissinstans. Genom AIPPI Sveriges verksamhet bidrar vi till en ändamålsenlig och enhetlig utveckling av lagstiftning och rättstillämpning på området, såväl i Sverige som på det internationella planet.

AIPPI Sverige är en del av den internationella föreningen the International Association for the Protection of Intellectual Property (AIPPI).

AIPPI Sverige har den 22 augusti 2024 inbjudits att yttra sig över Justitiedepartementets promemoria Ds 2024:18 Nya regler om geografiska beteckningar och internationella varumärken.

AIPPI Sverige har tagit del av ovannämnd promemoria och önskar framföra följande.

1. Inledande anmärkningar

Till skillnad från flera andra EU-länder saknar Sverige ett *sui generis*-skydd avseende geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter eller någon motsvarande rättighet. Därvid saknas också en organisation för hantering och upprätthållande av skyddet enligt förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753. För att säkerställa ett effektivt skydd enligt sagda förordning finns följaktligen ett behov av kompletterande lagstiftning. AIPPI ställer sig huvudsakligen bakom promemorians förslag, men förordar ytterligare utredning i frågor om befogenheter och sekretess vid delegerade kontrolluppgifter.

President	Vice president	Skattmästare	Sekreterare	Webbmästare	Klubbmästare
Sanna Wolk	Wendela Hårdemark	Johanna Applequist	Pia Järvengren Gerner	Miranda Espenäs	Hanna Sonning

2. Ny lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter

Svenska ansökningar ska lämnas in direkt till EU:s immaterialrättsmyndighet (EUIPO)

AIPPI Sverige instämmer med promemorians bedömning att betydelsen av skydd för geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter möjligen kan vara lägre i Sverige jämfört med vissa andra EU-medlemsstater och ställer sig bakom förslaget att Sverige ska ansöka om ett undantag från skyldigheten att utse en nationell myndighet för hantering av den nationella fasen av ansökningsförfarandet.

2.1 Patent- och registreringsverket är en lämplig kontrollmyndighet

AIPPI Sverige ställer sig bakom promemorians förslag att Patent- och registreringsverket (PRV) ska vara kontaktpunkt för frågor rörande ansökan. AIPPI Sverige instämmer vidare med promemorians slutsatser om att PRV är en lämplig kontroll- och rapporteringsmyndighet samt att föreslagna befogenheter för PRV är tillräckligt ingripande för säkerställande av en effektiv kontroll.

2.2 Befogenhet och sekretess vid utförande av delegerade uppgifter

AIPPI Sverige ställer sig frågande till promemorians slutsatser att det inte är nödvändigt att införa befogenheter och/eller sekretess för de organ eller fysiska personer som utför delegerade kontrolluppgifter och förordar ytterligare utredning i dessa frågor.

Delegerade kontrolluppgifter kan enligt promemorian bland annat bestå i att kontrollera produktens egenskaper och produktionsmetoder. Redan därför kan informationsutbytet vid utförandet av delegerade kontrolluppgifter komma att omfatta information av känslig art. På s. 46–47 i promemorian förordas att föreskrifter ska meddelas om att uppgifter i PRV:s kontrollverksamhet ska kunna omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400, nedan OSL). OSL är dock med vissa undantag som inte är aktuella här inte tillämplig utanför den offentliga sektorn.

AIPPI Sverige noterar att organ och personer som utför delegerade uppgifter på livsmedelsområdet har getts särskilda befogenheter för uppgifterna och att en tystnadsplikt gäller för verksamheten, enligt 8, 10, 10a och 11 §§ lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. Utförare av delegerade kontrolluppgifter enligt promemorians förslag kommer däremot inte att på motsvarande sätt som på livsmedelsområdet ges laglig rätt att kräva in uppgifter från enskilda eller agera

President	Vice president	Skattmästare	Sekreterare	Webbmästare	Klubbmästare
<i>Sanna Wolk</i>	<i>Wendela Hårdemark</i>	<i>Johanna Applequist</i>	<i>Pia Järvengren Gerner</i>	<i>Miranda Espenäs</i>	<i>Hanna Sonning</i>

under författningsreglerad tystnadsplikt för verksamheten. Enligt förslaget förväntas företag istället medverka i kontrollen på frivillig väg och då lämna de uppgifter som efterfrågas. Om uppgifter inte lämnas ska det enligt förslaget ankomma på PRV att vidta lämpliga åtgärder (jmf s. 52 f. i promemorian).

För den enskilde måste det i dessa fall vara tydligt vad som gäller när information efterfrågas, det vill säga att det tydligt måste framgå att informationen är frivillig att lämna och att lämnad information som utgångspunkt inte omfattas av sekretess. Det bör då särskilt beaktas att enskilda som tillfrågas att lämna information får uppfattningen att den som frågar utför en uppgift på delegation av en myndighet, varvid den enskilde kan uppfatta att lämnad information kommer att hanteras på samma sätt som om informationen hade lämnats direkt till myndigheten.

Enligt AIPPI Sverige skulle en befogenhet att inhämta upplysningar och ta del av handlingar kunna underlätta utförandet av delegerade förvaltningsuppgifter av aktuellt slag. Därtill anser AIPPI Sverige att sekretess kan vara betydelsefullt för informationsutbytet och underlätta förvaltningsuppgifternas utförande. Dessutom är det enligt AIPPI Sverige angeläget att säkerställa skyddet mot att känslig information som lämnas inom ramen för tillsynen inte obehörigen röjs eller utnyttjas, oavsett om de organ eller personer som utför delegerade uppgifter ges särskilda befogenheter eller inte.

Mot denna bakgrund anser AIPPI Sverige att kompletterande regler om befogenhet och sekretess med förebild i motsvarande regler på livsmedelsområdet bör övervägas närmare. Om kompletterande regler om befogenhet och sekretess inte införs med avseende på delegerade uppgifter vill AIPPI Sverige betona vikten av att på lämpligt sätt säkerställa tydlighet gentemot de enskilda som berörs av delegerad kontrollverksamhet. Som nämnts ovan kommer sådana enskilda att kommunicera med det produktcertifieringsorgan eller den person som utför förvaltningsuppgifterna på uppdrag av myndighet och kommer som utgångspunkt inte ha anledning att anta att olika regler gäller för kontrollmyndighet och utförare, i vart fall i fråga om sekretess.

2.3 Civilrättsliga sanktioner vid intrång

AIPPI Sverige ställer sig i huvudsak bakom förslagen. Förutsättningarna för tillämpning av varumärkeslagens (2010:1877) regler om skadestånd och andra sanktioner i samband med intrång kan dock påverkas av att rätten till en geografisk beteckning för hantverks- och

President	Vice president	Skattmästare	Sekreterare	Webbmästare	Klubbmästare
<i>Sanna Wolk</i>	<i>Wendela Hårdemark</i>	<i>Johanna Applequist</i>	<i>Pia Järvengren Gerner</i>	<i>Miranda Espenäs</i>	<i>Hanna Sonning</i>

industriprodukter är en kollektiv rättighet. Sannolikheten för praktiska problem bedöms dock inte vara sådan att särskild reglering är påkallad, även om det ligger i den kollektiva rättens natur att frågor om till exempel preskription i 8 kap. 6 § varumärkeslagen möjligen kan leda till tillämpningsproblem inom en grupp av producenter.

2.4 Kontroller och ingripanden

AIPPI Sverige ställer sig i huvudsak bakom förslagen. AIPPI Sverige önskar emellertid uppmärksamma regeringen på att det på s. 92f i promemorian anförs att det är en förutsättning att en överträdelse är pågående för att ett förbud ska kunna meddelas. Av rättspraxis framgår tvärtom att den omständigheten att intrånget har upphört inte i sig innebär att domstolen ska avstå från att meddela ett förbud (se EU-domstolens dom i mål C-316/05, *Nokia* samt NJA 2007 s. 431). Motsvarande bör enligt AIPPI Sverige gälla vid intrång i geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter.

3. Förslagen till ändringar i varumärkeslagen (2010:1877), lag (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar, lag (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar samt lag (2018:1654) om sanktioner vid intrång i rätten till vissa skyddade beteckningar

AIPPI Sverige ställer sig bakom förslagen.

Detta remissvar har utarbetats av jur.kand. Karolina Jivebäck Pap och advokaterna Niklas Hellsten samt Peter Ekstedt.

Detta remissvar har kommunicerats inom AIPPI Sveriges styrelse och expedierats av president Sanna Wolk och remissansvarige Emil Brengesjö.

För AIPPI Sverige

Sanna Wolk

Emil Brengesjö

President	Vice president	Skattmästare	Sekreterare	Webbmästare	Klubbmästare
<i>Sanna Wolk</i>	<i>Wendela Hårdemark</i>	<i>Johanna Applequist</i>	<i>Pia Järvengren Gerner</i>	<i>Miranda Espenäs</i>	<i>Hanna Sonning</i>